

er en Ventil, der kan benyttes; men hvis denne Ventil skal anvendes til at give de Elever, der har taget den saakaldte Realeksamen eller Pigeskoleeksamen, Adgang til Seminariernes 1ste Klasse, kan jeg ikke erkende, at det vil være en Højnelse af Seminariernes Optagelsesprøve. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det tværtimod vil vise sig, at det vil være et mindre Krav, der derved stilles.

Jeg holder for, at de virkelig dygtige unge Mennesker, som indstiller sig til Prøve, og som har taget Studentereksamen eller Realeksamen eller en af de andre Eksaminer, der nævnes, skulde, hvis der var nogen Mening i, at disse Eksaminer skulde berettigede dem til at gaa ind paa Seminarierne, med stor Lethed kunne bestaa en saadan Prøve. En saadan Prøve, der varer 3—4 Dage, skulde man ikke synes var særlig slem at gaa ind til. Naar de paagældende har disse Kundskaber, og man mener, at man kan tillade dem at gaa ind uden at aflægge Prøve, skulde man ikke synes, at man gjorde Uret overfor dem ved at sige: Vi mener, at I har disse Kundskaber, men for ikke at tilsidesætte de andre for jer, skal I underkaste jer den samme Prøve som de andre. Kan de ikke bestaa Prøven, viser det sig jo, at deres Eksaminer ikke har været saa overordentlig meget værd.

Jeg har i 12—13 Aar haft med disse Prøver ved Seminarierne at gøre, og jeg har ikke een, men flere Gange været med til at sige, baade hvor det drejede sig om Præliminarister og i et enkelt Tilfælde om en Student, at de ikke har bestaaet Optagelsesprøven, medens Folk, der er kommet udefra og ikke har haft Eksaminer af nogen Art, har kunnet bestaa den; jeg vil holde fast paa, at denne Afgørelse har været fuldstændig berettiget, og jeg har heller ikke mødt nogen Modsigelse fra den store Kreds af Seminarielærere, der har med disse Prøver at gøre, de finder ogsaa, at Afgørelsen har været retfærdig i de enkelte Tilfælde, det drejer sig om.

Vi faar nok her slaaet fast, at der skal være en Optagelsesprøve, hvortil der ingen Eksamen kræves; men hvis man gaar til at give Ministeren den Dispensation, der er foreslaaet her, kunde Følgen deraf blive — hvis den enkelte Minister finder, at det er bedst —, at eksamensuddannede faar Lov til at gaa foran de andre. Flere af de foregaaende Talere har været inde paa den samme Tankegang, og jeg giver dem min Tilslutning. Jeg mener ligesom det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard, at de Elever, der kommer fra den store Landbefolkning,

som har meget vanskeligt ved at faa de unge sendt til en eller anden Skole, hvor de kan faa den Kundskabsmængde, som netop Realskolen giver, i det lange Løb vil blive distanceret af dem, der kommer med denne Eksamen, og det synes jeg vilde være Uret overfor Landbefolkningen. Jeg tror, jeg tør hævde, at det Kontingent af Elever, der kommer fra Landbefolkningen, i enhver Henseende kan staa Maal med den Del af Eleverne, der kommer fra Byerne. Jeg tror, at hvis man vil spørge paa Seminarierne, vil man faa det Svar, at det absolut ikke er den daarligste Del, der kommer derude fra.

Vil man absolut have en Forandring af den nuværende Optagelsesprøve, kan man jo gaa den Vej, at man afskaffer de nuværende Censorer. Det skulde jeg ikke have noget imod, hvis man blot samtidig kunde sikre sig, at de Forhold, der foraarsagede, at nogle af vore dygtigste og mest indsigtfulde Seminarieforstandere selv ønskede den nuværende Optagelsesprøve, ikke ret hurtigt vilde vende tilbage. Sandsynligheden taler dog vistnok for, at der kan fremkomme lignende Forhold — jeg skal ikke komme ind paa det i Enkeltheder —, som der var, før denne Optagelsesprøve blev gennemført, og saa kunde man meget nemt komme til det Resultat, at man sagde: Den Ordning, vi havde, syntes vi ikke om, og den var slem nok, men det viste sig i det lange Løb, at det maaske var værre at undvære den end at have den.

Dernæst skal jeg sige et Par Ord om det, som for mig er Hovedsagen i det foreliggende Lovforslag, nemlig Forlængelsen af Læretiden fra 3 til 4 Aar. Som jeg allerede har nævnt, tror jeg ikke, man kan begrunde dette Krav med, at Lærerne ikke har Kundskaber nok til at varetage deres Gerning i den almindelige Folkeskole paa tilfredsstillende Maade, og dermed har jeg i Virkeligheden sagt, at jeg egentlig ikke ønsker den længere Seminarietid. Men jeg erkender, at den kan være nødvendig, hvis man skal gaa udenfor den almindelige Folkeskoles Kreds og tage Hensyn til de Krav, der kan stilles fra Realskolen, Fortsættelsesskolen, Højskolen, og hvilke andre Skoler der kan komme og ønske Lærere. Jeg kan imidlertid ikke indrømme, at det er Seminariernes Opgave i første Række at fremskaffe Lærere til at udfylde de nævnte Pladser.

Jeg tror nok, at de ærede Medlemmer Hr. A. M. Hansen og Hr. Vilhelm Rasmusen har nogen Ret i, at en hel Del af de nye Fag slet ikke er nye, men er optaget i Forvejen; men jeg er dog noget bange for den med Hensyn til disse nye Fag opstillede